

KONFERENCJA NA TEMAT STANU I PERSPEKTYW BADAŃ NAD OKRESEM LATEŃSKIM W POLSCE, POŚWIĘCONA PAMIĘCI MGR. JERZEGO POTOCKIEGO

W dniu 4 III 1967 roku odbyła się w Krakowie konferencja poświęcona zagadnieniom okresu lateńskiego, zorganizowana przez Komisję Archeologiczną Oddziału PAN w Krakowie wraz z Zakładem Archeologii Małopolski Instytutu Historii Kultury Materialnej PAN w Krakowie. Dodatkowym celem konferencji, która odbyła się w przeddzień 35 rocznicy urodzin mgr. Jerzego Potockiego, zaginionego we wrześniu 1966 roku w górach Afganistanu, specjalizującego się w problematyce tego okresu, było uczczenie Jego pamięci.

Planowany program konferencji obejmował 7 referatów omawiających wszystkie podstawowe problemy tego okresu. Jednak nieprzewidziane okoliczności uniemożliwiły przybycie do Krakowa dwojgu referentom, co spowodowało, iż referaty nie przedstawiły pełnego zakresu problematyki tej epoki.

Obrady, w których wzięli udział przedstawiciele wszystkich prawie ośrodków archeologicznych z Polski, otworzył w imieniu Komisji Archeologicznej Oddziału PAN w Krakowie doc. dr Andrzej Żaki, a następnie przewodniczył prof. dr Józef Kostrzewski.

Pierwszym referentem był dr Zenon Woźniak z Krakowa, który omówił stan i perspektywy badań nad Celtami w Polsce, koncentrując się zwłaszcza nad zagadnieniem podstaw tezy o obecności Celtów w Polsce i poddając analizie odnoszące się do tej kwestii źródła pisane i archeologiczne, a następnie nad problematyką „celto — przeworskiej grupy mieszanej” z zachodniej Małopolski. Na koniec referent nakreślił wkład mgr. Jerzego Potockiego w badania okresu lateńskiego w Polsce.

Kolejny referat, poświęcony stanowi i perspektywom badań nad okresem lateńskim na Śląsku, wygłosiła dr Barbara Czerska z Wrocławia. Referentka przedstawiła podstawowe problemy badań nad kulturą pomorską, grupami kultury „celtyckiej” oraz wczesną fazą kultury przeworskiej na Śląsku. Szczególnie wiele uwagi poświęciła nowo ujawnionym, późnym materiałom „celtyckim” z osady w Radłowicach. pow. Oława, wysuwając na ich podstawie pogląd o istnieniu na Śląsku Środkowym osadnictwa celtyckiego jeszcze w późnym okresie lateńskim.

Dr Kazimierz Godłowski z Krakowa poświęcił swój referat omówieniu przemian gospodarczych i społecznych w późnym okresie lateńskim na ziemiach polskich. Porównanie danych o poziomie gospodarki i stosunkach społecznych w okresach poprzedzających stało się podstawą wniosku referenta, iż wbrew pozorom brak dowodów, aby nastąpiły wówczas zasadnicze zmiany w życiu społeczeństw na naszych ziemiach.

Mgr Jan Gromnicki z Warszawy omówił w kolejnym referacie stan i perspektywy badań nad późnym okresem lateńskim w Małopolsce. Referent przedstawił istniejące na tym obszarze zróżnicowanie kulturowe oraz zagadnienie jego przyczyn.

Przedmiotem następnego, a zarazem ostatniego referatu, przedstawionego przez mgr. Ryszarda Wołagiewicza ze Szczecina, był stan i perspektywy badań nad późnym okresem lateńskim na Pomorzu. Skoncentrował się głównie nad zagadnieniem rozdzielania zasięgu kultury jastorfskiej i oksywskiej, ustaleniu ich chronologii oraz przedstawił nowe propozycje odnośnie do datowania początków okresu rzymskiego.

Następnie odbyła się dyskusja. Szczególnie cenne były wypowiedzi mgr Andrzeja Niewęglowskiego z Warszawy, który przedstawił problematykę badań nad późnym okresem lateńskim na Mazowszu, oraz dr. Józefa Marciniaka, który omówił niektóre zagadnienia z problematyki okresu lateńskiego w Małopolsce.

Na zakończenie konferencji odbyło się w Zakładzie Archeologii Małopolski IHKM PAN w Krakowie spotkanie uczestników, poświęcone wspomnieniom o mgr. Jerzym Potockim, opowiadanych przez najbliższych Przyjaciół Zmarłego, których skarbnicą byli zwłaszcza dr Jan Machnik i dr Tadeusz Malinowski.

Zenon Woźniak